

SMLOUVA
O SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ
MEZI
ČESKOU REPUBLIKOU
A
ŠPANĚLSKÝM KRÁLOVSTVÍM

Česká republika a Španělské království, dále jen smluvní strany,

rozhodnuty spolupracovat na poli sociálního zabezpečení,

berouce v úvahu důležitost zajištění lepších záruk práv pracovníků obou států, kteří vykonávají nebo vykonávali pracovní činnost ve druhém z nich,

uznávající přátelská pouta, která spojují oba státy,

rozhodnuty uzavřít tuto smlouvu se dohodly takto:

ČÁST I
VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1
Definice

1. Výrazy a termíny níže uvedené mají pro účely této smlouvy následující význam:
- a) „Právní předpisy“: zákony, nařízení a další předpisy o sociálním zabezpečení uvedené v článku 2 platné na území každé ze smluvních stran.
  - b) „Příslušný úřad“:
    - ve vztahu k České republice – Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo zdravotnictví;
    - ve vztahu ke Španělsku - Ministerstvo práce a sociálních věcí.
  - c) „Instituce“: orgán nebo úřad odpovídající za provádění právních předpisů uvedených v článku 2.
  - d) „Kompetentní instituce“: instituce příslušná podle právních předpisů každé ze smluvních stran k přiznání nároku a/nebo poskytování dávek.
  - e) „Pracovník“: každá osoba, která na základě výkonu zaměstnání nebo samostatně výdělečné činnosti, podléhá nebo podléhala právním předpisům uvedeným v článku 2.
  - f) „Rodinní příslušníci“: osoby takto určené právními předpisy každé ze smluvních stran.
  - g) „Bydliště“: místo obvyklého oprávněného pobytu.
  - h) „Pobyt“: pobyt přechodný.
  - i) „Doba pojištění“: doby placení pojistného tak, jak jsou definovány nebo za takové uznány právními předpisy, podle nichž byly získány nebo jsou považovány za získané, jakož i obdobné doby v rozsahu, v jakém je příslušné právní předpisy uznávají za doby postavené naroveň dobám pojištění.
  - j) „Zdravotní péče“: poskytování zdravotní a farmaceutické péče zaměřené na udržení nebo zlepšení zdravotního stavu.
  - k) „Dávka“ a „důchod“: všechny druhy peněžitých dávek a důchodů, které jsou podle článku 2 zahrnuty do této smlouvy, včetně valorizace, dodatků a přídavek vztahujících se k výše uvedeným dávkám.
  - l) „Rodinné přídatky“: pravidelně se opakující peněžité dávky přiznávané zpravidla podle počtu dětí, jejich stáří, druhu postižení některého z nich, nebo příjmu rodiny.
  - m) „Nepříspěvkové“: se vztahuje k dávkám, jejichž poskytování není závislé na dobách pojištění, ale je podmíněné výší příjmu.

2. Ostatní termíny nebo výrazy použité v této smlouvě mají význam, který jim náleží podle používaných právních předpisů.

Článek 2 **Věcný rozsah**

1. Tato smlouva bude uplatňována:

A) Španělskou stranou:

Na právní předpisy týkající se dávek španělského systému sociálního zabezpečení v následujících případech:

- a) Zdravotní péče při běžném onemocnění nebo nemoci z povolání, úrazech, at' již pracovních či nikoliv a mateřství.
- b) Dávky při dočasné pracovní neschopnosti v případech běžného onemocnění a nepracovního úrazu.
- c) Dávky v mateřství a rizikovém těhotenství.
- d) Dávky v invaliditě, ve stáří a pozůstalých.
- e) Rodinné dávky pro nezaopatřené děti.
- f) Dávky v nezaměstnanosti.
- g) Dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání.

B) Českou stranou:

Na právní předpisy upravující:

- a) Dávky v nemoci a mateřství (peněžité dávky a zdravotní péče).
- b) Dávky v invaliditě.
- c) Dávky ve stáří.
- d) Dávky pozůstalých.
- e) Dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání (peněžité dávky a zdravotní péče).
- f) Dávky v nezaměstnanosti.
- g) Rodinné přídatky.

2. Tato smlouva bude rovněž uplatňována na právní předpisy, které v budoucnosti doplní nebo pozmění ty, které jsou uvedeny v předchozím odstavci.
3. Tato smlouva bude uplatňována na právní předpisy, které na území jedné ze smluvních stran rozšíří platné normy na nové skupiny osob, vždy pokud příslušný úřad druhé smluvní strany nevyjádří svůj nesouhlas v průběhu tří měsíců od obdržení oznámení o uplatnění těchto předpisů.
4. Tato smlouva bude rovněž uplatňována na právní předpisy, které založí nový zvláštní systém sociálního zabezpečení nebo jeho nový obor, vždy, když se tak smluvní strany dohodnou.

Článek 3 **Osobní rozsah**

1. Tato smlouva se vztahuje na pracovníky, kteří jsou občany obou smluvních stran, jakož i na jejich rodinné příslušníky.

Vztahuje se rovněž na osoby se statutem uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků, podepsané v Ženevě 28. července 1951 a Protokolu k ní, podepsaného v New Yorku 31. ledna 1967, jakož i na osoby bez státní příslušnosti ve smyslu Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti, podepsané v New Yorku 28. září 1954, které mají bydliště na území jedné ze smluvních stran, jakož i na jejich rodinné příslušníky.

2. Smlouva se rovněž vztahuje na rodinné příslušníky pracovníka, kteří jsou občany jedné ze smluvních stran, ať již je občanství pracovníka jakékoliv, pokud tento podléhal právním předpisům jedné nebo obou smluvních stran.

Článek 4 **Rovné nakládání**

Občané smluvní strany a jejich rodinní příslušníci, budou podřízeni a budou využívat požitků systému sociálního zabezpečení na území druhé smluvní strany, stejně tak jako občané této smluvní strany, s výhradou zvláštních ustanovení, která tato smlouva obsahuje; to platí i pro uprchlíky a osoby bez státní příslušnosti uvedené v článku 3.

Článek 5 **Sčítání dob**

1. Pokud právní předpisy jedné smluvní strany podmiňují získání, udržení nebo obnovení nároku na příspěvkovou dávku získáním určitých dob pojištění, kompetentní instituce za tím účelem vezme v případě potřeby v úvahu, jako by se jednalo o doby získané podle jejich právních předpisů, doby pojištění získané podle právních předpisů druhé smluvní strany, pokud se tyto doby nepřekrývají.

Pro dávky v nezaměstnanosti se uplatní ustanovení článku 27.

2. Pokud se má provést součet všech dob pojištění získaných v obou smluvních stranách pro přiznání nároku na dávky, budou použita následující pravidla:
  - a) Pokud se doba povinného pojištění bude překrývat s dobou dobrovolného nebo obdobného pojištění, vezme se v úvahu doba povinného pojištění.
  - b) Pokud se budou překrývat dvě doby dobrovolného pojištění získané na území obou smluvních stran, pak každá ze smluvních stran vezme v úvahu dobu dobrovolného pojištění získanou na svém území.
  - c) Pokud se bude doba dobrovolného pojištění získaná v jedné smluvní straně překrývat s dobou obdobného pojištění získanou na území druhé smluvní strany, vezme se v úvahu doba dobrovolného pojištění.
  - d) Pokud na území jedné ze smluvních stran nebude možno přesně zjistit dobu, kdy byla získána určitá doba pojištění, bude se předpokládat, že se tato doba nepřekrývá s dobami pojištění získanými na území druhé smluvní strany.

3. Je-li pro umožnění účasti na dobrovolném pojištění nebo dobrovolném pokračování v pojištění požadována určitá doba pojištění, pak doba pojištění získaná pracovníkem podle právních předpisů jedné smluvní strany bude v případě potřeby sečtena s dobou pojištění získanou podle právních předpisů druhé smluvní strany, pokud se nebudou překrývat.

Článek 6 **Nepříspěvkové dávky**

1. Nepříspěvkové dávky budou občanům druhé smluvní strany přiznávány každou ze smluvních stran podle jejích právních předpisů.
2. Pro přiznání nepříspěvkových dávek vezme každá smluvní strana v úvahu pouze doby bydliště získané na území dané smluvní strany.

Článek 7 **Zachování získaných nároků a výplata dávek do ciziny**

1. Pokud tato smlouva nestanoví jinak, dávky nebudou sníženy, měněny, pozastaveny, odňaty nebo zadrženy z důvodu, že jejich poživatel se nachází nebo bydlí na území druhé smluvní strany, a budou mu tam vypláceny.
2. Ustanovení předchozího odstavce se nevztahuje na výplatu peněžitých dávek při dočasné pracovní neschopnosti, na dávky v nezaměstnanosti a na nepříspěvkové dávky, jejichž poskytování závisí na době trvání bydlení.
3. Důchody přiznané podle této smlouvy poživatelům, kteří bydlí ve třetím státě, budou vypláceny podle předchozích ustanovení, a to za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako vlastním občanům, kteří bydlí v tomto třetím státě.

ČÁST II **USTANOVENÍ O POUŽÍVÁNÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ**

Článek 8 **Obecné pravidlo**

Pracovníci, na které se tato smlouva vztahuje, podléhají výlučně právním předpisům o sociálním zabezpečení smluvní strany, na jejímž území vykonávají pracovní činnost, s výjimkou ustanovení článku 9.

Článek 9 **Zvláštní pravidla a výjimky**

1. Bez ohledu na ustanovení článku 8 platí následující zvláštní pravidla a výjimky:
  - a) Zaměstnanec podniku se sídlem na území jedné ze smluvních stran, vyslaný tímto podnikem na území druhé smluvní strany k výkonu práce přechodného charakteru,

podléhá nadále právním předpisům první smluvní strany, pokud předpokládaná doba výkonu práce, na kterou byl vyslán, nepřesáhne tři roky, nebo pokud nebyl vyslán jako náhrada za osobu jinou, jejíž doba vyslání již uplynula.

Jestliže by z nepředvídatelných důvodů doba výkonu práce uvedená v předchozím odstavci přesáhla tři roky, bude zaměstnanec i nadále podléhat právním předpisům první smluvní strany, ne však déle než další dva roky, pokud příslušný úřad druhé smluvní strany, nebo jím pověřený orgán, k tomu dá souhlas.

- b) Osoba samostatně výdělečně činná, která běžně vykonává svoji činnost na území strany, kde je pojištěna, začne vykonávat práci stejného druhu na území druhé smluvní strany, bude i nadále podléhat právním předpisům první smluvní strany, pokud předpokládaná doba výkonu této činnosti nepřesáhne tři roky.

Jestliže by z nepředvídatelných důvodů doba výkonu práce uvedená v předchozím odstavci překročila tři roky, bude tato osoba i nadále podléhat právním předpisům první smluvní strany, ne však déle než další dva roky, pokud příslušný úřad druhé smluvní strany, nebo jím pověřený orgán, k tomu dá souhlas.

- c) Cestující personál zaměstnaný u společností letecké nebo pozemní dopravy, který vykonává svoji činnost na území obou smluvních stran, podléhá právním předpisům té smluvní strany, na jejímž území má společnost své sídlo.
- d) Zaměstnanec, který vykonává svoji činnost na palubě lodi, podléhá právním předpisům smluvní strany, pod jejíž vlajkou loď pluje.

Pokud je zaměstnanec odměňován za svoji činnost podnikem nebo osobou, která má sídlo na území druhé smluvní strany, pak bez ohledu na výše uvedené bude podléhat právním předpisům této smluvní strany, pokud bydlí na jejím území. Podnik nebo osoba, která vyplácí odměnu, je z hlediska používaných právních předpisů považována za zaměstnavatele.

Pracovníci, kteří jsou zaměstnáni při nakládání a vykládání lodí, při jejich opravách, nebo k ostraze v přístavu, podléhají právním předpisům smluvní strany, k jejímuž území přístav náleží.

- e) Na členy diplomatických misí a konzulárních úřadů a jejich soukromý služební personál se vztahují ustanovení Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích z 18. dubna 1961 a Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích z 24. dubna 1963 s tím, že:

administrativní a technický personál, členové služebního personálu diplomatických misí a konzulárních úřadů každé ze smluvních stran a soukromý služební personál členů diplomatických misí a konzulárních úřadů si budou moci zvolit použití právních předpisů kterékoliv smluvní strany, pokud jsou občany vysílajícího státu;

volba musí být provedena do tří měsíců od vstupu této smlouvy v platnost, nebo případně do tří měsíců od zahájení práce na území přijímajícího státu.

- f) Státní zaměstnanci jedné smluvní strany jiní než uvedení pod písmenem e), kteří působí na území druhé smluvní strany, podléhají právním předpisům smluvní strany, v jejíž správě jsou zaměstnáni.
- g) Osoby vyslané jednou ze smluvních stran v rámci mise spolupráce na území druhé smluvní strany, zůstávají nadále v systému sociálního zabezpečení vysílající smluvní strany, pokud dohody o spolupráci nestanoví jinak.
2. Příslušné úřady obou smluvních stran, nebo orgány jimi pověřené, mohou po vzájemné dohodě stanovit další výjimky nebo pozměnit ty, které jsou uvedené v předchozích odstavcích.

ČÁST III **USTANOVENÍ TÝKAJÍCÍ SE DÁVEK**

KAPITOLA 1 **Poskytování zdravotní péče v mateřství, nemoci a při úrazu**

Článek 10 **Poskytování zdravotní péče při pobytu**

1. Pracovník, který splňuje podmínky vyžadované právními předpisy jedné smluvní strany pro získání nároku na zdravotní péči a jehož zdravotní stav bude naprosto nezbytně vyžadovat její poskytnutí v době, kdy se přechodně nachází na území druhé smluvní strany, obdrží tuto péči od instituce smluvní strany, kde se nachází, podle jejích právních předpisů a k tíži kompetentní instituce.
2. Ustanovení předchozího odstavce se rovněž vztahuje na rodinné příslušníky pracovníků, kteří mají právo na zdravotní péči podle právních předpisů pro ně platných.
3. Za naprostou nezbytnost se považuje situace, kdy zdravotní péči nelze odložit, aniž by došlo k vážnému ohrožení života nebo zdraví dotyčného.
4. Kompetentní instituce může dát souhlas s dalším poskytováním zdravotní péče po vymezenou dobu i nad nezbytný rozsah.

Článek 11 **Úhrada nákladů za poskytnutou zdravotní péči**

Náklady za zdravotní péči poskytnutou institucí jedné smluvní strany na místo kompetentní instituce druhé smluvní strany jí budou uhrazeny na základě skutečných nákladů způsobem určeným ve správním ujednání podle článku 28 této smlouvy.

Článek 12
Rozšíření poskytování zdravotní péče

Příslušné úřady obou smluvních stran mohou ve vzájemné shodě rozšířit poskytování zdravotní péče na jiné situace nebo skupiny osob.

KAPITOLA 2
Peněžité dávky při dočasné pracovní neschopnosti, v mateřství a při rizikovém těhotenství

Článek 13
Přiznání nároku

Peněžité dávky při dočasné pracovní neschopnosti způsobené běžným onemocněním nebo nepracovním úrazem, jakož i dávky v mateřství a při rizikovém těhotenství, budou poskytovány kompetentní institucí smluvní strany, jejíž právní předpisy se vztahují na pracovníka v souladu s články 8 a 9 této smlouvy a v souladu s těmito právními předpisy.

KAPITOLA 3
Dávky v invaliditě, ve stáří a pozůstalých

Článek 14
Stanovení nároku a výpočet dávek

Pracovník, který podléhal právním předpisům jedné či druhé smluvní strany, má nárok na dávky upravované v této kapitole za následujících podmínek:

1. Kompetentní instituce každé smluvní strany stanoví nárok a vypočte dávku výlučně se zřetelem k dobám pojištění získaným podle jejích právních předpisů.
2. Kompetentní instituce každé smluvní strany rovněž stanoví nárok na dávky součtem dob pojištění získaných podle právních předpisů obou smluvních stran. Při získání nároku na dávku tímto součtem, budou pro výpočet její výše platit následující pravidla:
  - a) stanoví se výše dávky, na kterou by dotyčná osoba měla nárok, pokud by všechny doby pojištění byly získány podle právních předpisů této smluvní strany (teoretický důchod);
  - b) výše dávky se stanoví na základě teoretického důchodu poměrem dob pojištění získaných podle právních předpisů této smluvní strany a celkové doby pojištění získané podle právních předpisů obou smluvních stran (dílní důchod);
  - c) pokud právní předpisy některé ze smluvních stran vyžadují pro přiznání plné dávky určitou maximální dobu pojištění, kompetentní instituce této smluvní strany vezme z doby, kterou tato osoba získala podle právních předpisů druhé smluvní strany, v úvahu pouze část doby nezbytnou pro získání nároku na tuto dávku.

3. Po stanovení nároku v souladu s ustanoveními předchozích odstavců 1 a 2 kompetentní instituce každé smluvní strany přizná a vyplatí dávku, která bude pro dotyčnou osobu nejvýhodnější, bez ohledu na rozhodnutí přijaté kompetentní institucí druhé smluvní strany.

Článek 15

Doby pojištění kratší než jeden rok

1. Je-li doba pojištění získaná podle právních předpisů jedné ze smluvních stran kratší než jeden rok a nevznikne-li podle právních předpisů této smluvní strany nárok na dávku, pak, bez ohledu na ustanovení článku 14, odstavce 2, instituce této smluvní strany dávku za tuto dobu nepřizná.
Tyto doby vezme v úvahu instituce druhé smluvní strany, bude-li to třeba, pro přiznání nároku na dávku a její výši podle jejích právních předpisů, bez zřetele k ustanovení článku 14, odstavce 2, písmeno b).
2. Bez ohledu na ustanovení předchozího odstavce mohou být doby pojištění kratší než jeden rok získané podle právních předpisů obou smluvních stran započteny tou smluvní stranou, podle jejíchž právních předpisů dotyčná osoba splňuje podmínky pro přiznání dávky. Pokud by nárok vznikl podle právních předpisů obou smluvních stran, bude přiznána pouze tou smluvní stranou, kde byl pracovník naposledy pojištěn. Rovněž v tomto případě se pro přiznání dávky ustanovení článku 14, odstavce 2, písmene b) nepoužije.

Článek 16

Zvláštní podmínky pro přiznání nároku na dávku

1. Pokud právní předpisy jedné smluvní strany vážou přiznání dávek upravených v této kapitole na to, že pracovník podléhal jejím právním předpisům v době, kdy nastala skutečnost podmiňující přiznání této dávky, pak tato podmínka bude považována za splněnou, jestliže v té době je pracovník pojištěn podle právních předpisů druhé smluvní strany, a pokud by nebyl pojištěn, jestliže od této druhé smluvní strany na základě dob pojištění pobírá dávku.

Pro přiznání pozůstalostních důchodů se v případě potřeby vezme v úvahu, zda dotyčná osoba byla účastna pojištění nebo pobírala důchod podle právních předpisů druhé smluvní strany.
2. Pokud právní předpisy jedné smluvní strany požadují pro přiznání dávky, aby byla získána doba pojištění v určité době předcházející události podmiňující poskytnutí dávky, bude tato podmínka považována za splněnou, jestliže tato doba bude získána podle právních předpisů druhé smluvní strany v době bezprostředně předcházející přiznání této dávky.
3. Ustanovení o snížení, pozastavení nebo odnětí dávek důchodců vykonávajících pracovní činnost, která jsou stanovena právními předpisy jedné ze smluvních stran, se použijí i v případě vykonávání takové činnosti na území druhé smluvní strany.

Článek 17 **Používání španělských právních předpisů**

1. Pro stanovení základu pro výpočet dávek vezme kompetentní instituce v úvahu pouze doby pojištění získané podle jí používaných právních předpisů.
2. Pro stanovení tohoto základu pro výpočet dávek při použití ustanovení článku 14, odstavce 2, budou platit následující pravidla:
  - a) výpočet španělského teoretického důchodu se provede na základě skutečných pojistných příspěvků, které pojištěnec zaplatil ve Španělsku v letech bezprostředně předcházejících zaplacení posledního příspěvku španělskému systému sociálního zabezpečení;
  - b) částka dávky se navýší v souladu se zvýšeními a valorizacemi platnými pro každý další rok pro dávky stejného druhu.

Článek 18 **Používání právních předpisů České republiky**

1. Pro stanovení vyměřovacího základu pro výpočet dávek se doby pojištění získané podle právních předpisů druhé smluvní strany vylučují.
2. Kompetentní instituce neprovede výpočet stanovený v článku 14 odstavci 2, pokud by výsledek byl stejný nebo nižší než výsledek dosažený použitím odstavce 1 uvedeného článku.
3. Podmínkou vzniku nároku na plný invalidní důchod osob, u nichž plná invalidita vznikla před dosažením osmnácti let věku a které nebyly pojištěny po potřebnou dobu, je trvalý pobyt na území České republiky.
4. Zvýšení důchodu pro bezmocnost poskytované k důchodu vypočtenému podle článku 14 odstavce 2 se stanoví proporcionálně podle poměru dob pojištění, které byly vzaty v úvahu při výpočtu tohoto důchodu.

Článek 19 **Započtení dob pojištění ve zvláštních soustavách nebo v určitých povoláních**

Pokud právní předpisy jedné ze smluvních stran podmiňují nárok na dávku či na poskytnutí určitých požitků získáním dob pojištění v povolání podléhajícím zvláštní soustavě nebo v určité profesi či zaměstnání, pak budou pro přiznání těchto dávek či požitků zohledněny pouze doby získané podle právních předpisů druhé smluvní strany v obdobné soustavě a pokud by taková neexistovala, pak v podobné profesi nebo zaměstnání.

Pokud při zohlednění takto získaných dob pojištění dotyčná osoba podmínky požadované pro přiznání dávky ze zvláštní soustavy nesplní, budou tyto doby vzaty v úvahu pro poskytnutí dávek ze všeobecné soustavy, nebo z jiné zvláštní soustavy, ve které by dotyčné osobě mohl nárok vzniknout.

Článek 20

Určení stupně snížené pracovní schopnosti

1. Pro určení snížené pracovní schopnosti v souvislosti s přiznáním odpovídajících invalidních dávek provede kompetentní instituce každé ze smluvních stran své vlastní ohodnocení v souladu s používanými právními předpisy.
2. Pro účely předchozího odstavce přihledne kompetentní instituce každé smluvní strany k lékařským posudkům a úředním zprávám vydaným institucemi druhé smluvní strany. Každá instituce může však podrobit pojištěnce lékařskému vyšetření lékařem podle vlastního výběru a na vlastní náklady.

KAPITOLA 4

Rodinné přídavky pro nezaopatřené děti

Článek 21

Přiznání nároku na rodinné přídavky pro nezaopatřené děti

1. Pracovník pojištěný podle právních předpisů jedné smluvní strany, nebo osoba pobírající důchod od jedné z obou smluvních stran, bude mít nárok na rodinné přídavky pro rodinné příslušníky žijící na území druhé smluvní strany podle právních předpisů smluvní strany, kde je pojištěn, nebo od které pobírá důchod, jako kdyby jeho rodinní příslušníci žili na jejím území.
2. Pokud vznikne nárok na přídavky ve stejném období a pro stejného rodinného příslušníka podle právních předpisů obou smluvních stran, bude kompetentní ta smluvní strana, ve které je pracovník pojištěn, nebo podle jejíchž právních předpisů se mu vyplácí důchod.
3. Pokud by přes ustanovení předchozího odstavce došlo k souběhu těchto nároků, pak budou přídavky vypláceny pouze smluvní stranou, na jejímž území rodinní příslušníci bydlí.

KAPITOLA 5

Dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání

Článek 22

Určení nároku na dávky

Nárok na dávky při pracovních úrazech nebo nemocech z povolání bude určen podle právních předpisů smluvní strany, kterým pracovník podléhá v době, kdy došlo k úrazu nebo vznikla nemoc.

Článek 23

Zhoršení následků pracovního úrazu

Pokud u pracovníka, který utrpěl pracovní úraz, dojde ke zhoršení následků úrazu v době, kdy podléhá právním předpisům druhé smluvní strany, pak dávky, na které by mohl mít

nárok z důvodů tohoto zhoršení, půjdou k tíži kompetentní instituce smluvní strany, u které byl pracovník pojištěn v době, kdy došlo k pracovnímu úrazu.

Článek 24 **Nemoc z povolání**

1. Dávky při nemoci z povolání se řídí právními předpisy smluvní strany, které se na pracovníka vztahovaly v době, kdy vykonával činnost představující riziko nemoci z povolání, a to i za předpokladu, že byla tato nemoc poprvé diagnostikována v době, kdy pracovník podléhal právním předpisům druhé smluvní strany.
2. Pokud pracovník vykonával takovou činnost soustavně nebo střídavě v době, kdy se na něj vztahovaly právní předpisy jedné i druhé smluvní strany, určí se jeho nárok podle právních předpisů té smluvní strany, jejíž právní předpisy se na něj vztahovaly při výkonu takové činnosti naposledy. Pokud nezíská nárok na tuto dávku od této smluvní strany, mohou se aplikovat ustanovení právních předpisů druhé smluvní strany.

Článek 25 **Zhoršení nemoci z povolání**

1. Jestliže v důsledku nemoci z povolání byly poskytnuty dávky jednou ze smluvních stran, bude tato příslušná i v případě jakéhokoliv zhoršení nemoci, ke kterému by mohlo dojít v době, kdy pracovník podléhal právním předpisům druhé smluvní strany za předpokladu, že nevykonával činnost představující stejné riziko v té době, kdy byl podřízen právním předpisům poslední smluvní strany.
2. Pokud po přiznání invalidního důchodu institucí jedné smluvní strany z důvodu trvalé pracovní neschopnosti způsobené nemocí z povolání dotyčná osoba vykonává činnost, která by mohla zhoršit její nemoc z povolání, a podléhá při tom právním předpisům druhé smluvní strany, pak kompetentní instituce první smluvní strany bude pokračovat ve vyplácení přiznaného důchodu podle ustanovení jejich právních předpisů, aniž by přihlížela ke zhoršení. Kompetentní instituce druhé smluvní strany, jejímž právním předpisům dotyčná osoba podléhala v době, kdy došlo ke zhoršení, jí poskytne dávku ve výši, která se bude rovnat rozdílu mezi částkou, na kterou má dotyčná osoba nárok po zhoršení a částkou, na kterou by měla nárok v této smluvní straně před zhoršením nemoci.

Článek 26 **Přihlížení k následkům předchozích pracovních úrazů a nemocí z povolání**

Pro posouzení snížení pracovní schopnosti v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání se zohlední následky dřívějších pracovních úrazů nebo nemocí z povolání, které pracovník utrpěl, i pokud nastaly v době, kdy podléhal právním předpisům druhé smluvní strany.

KAPITOLA 6 **Dávky v nezaměstnanosti**

Článek 27 **Přiznání nároku**

1. Pokud právní předpisy jedné smluvní strany podmiňují získání, zachování nebo obnovení nároku na dávky v nezaměstnanosti získáním určitých dob pojištění, vezme k tomuto účelu kompetentní instituce v úvahu, bude-li to třeba, doby pojištění započitatelné podle jejích právních předpisů pro tyto dávky a získané podle právních předpisů druhé smluvní strany, jako by se jednalo o doby získané podle jejích právních předpisů, pokud se tyto doby nepřekrývají.
2. Provádění odstavce 1 je podmíněno tím, že dotyčná osoba naposledy získala doby pojištění podle právních předpisů, na jejichž základě uplatňuje nárok na dávky.
3. Jestliže doba poskytování dávek závisí na délce doby pojištění, použije se odstavec 1.
4. Dávky v nezaměstnanosti budou vypláceny, dokud se jejich poživatel bude legálně zdržovat na území smluvní strany, která je přiznala.

ČÁST IV **RŮZNÁ USTANOVENÍ**

Článek 28 **Pravomoci a úkoly příslušných úřadů**

1. Příslušné úřady obou smluvních stran jsou zmocněny uzavřít správní ujednání potřebné k provádění této smlouvy.
2. Příslušné úřady obou smluvních stran:
  - a) Určí příslušná styčná místa.
  - b) Vzájemně se budou informovat o vnitřních opatřeních přijatých k provádění této smlouvy.
  - c) Oznámi si všechna legislativní opatření a předpisy pozměňující ty, které jsou uvedeny v článku 2.
  - d) Poskytnou si vzájemně veškeré služby a co nejširší technickou a administrativní pomoc při provádění této smlouvy.

Článek 29 **Předkládání dokumentů**

1. Žádosti, prohlášení, odvolání a další dokumenty, které při provádění právních předpisů jedné ze smluvních stran mají být předloženy v určité lhůtě příslušným úřadům

či institucím této smluvní strany, budou považovány za včas předložené, pokud byly předloženy ve stejné lhůtě odpovídajícímu úřadu nebo instituci druhé smluvní strany.

2. Každá žádost o dávku předložená podle právních předpisů jedné ze smluvních stran bude vždy považována za žádost o odpovídající dávku podle právních předpisů druhé smluvní strany, pokud dotyčná osoba výslovně vyjádří nebo z předložené dokumentace bude zřejmé, že na území zmíněné smluvní strany vykonávala pracovní činnost nebo byla pojištěna.
3. Dokumenty nebo korespondence, kterou si budou vyměňovat příslušné úřady, styčná místa a kompetentní instituce při provádění této smlouvy, budou sepsány v češtině nebo španělštině.

Článek 30

Administrativní pomoc mezi institucemi

1. Kompetentní instituce obou smluvních stran mohou kdykoli požádat o lékařská vyšetření, potvrzení skutečností a o dokumenty, z nichž lze zjistit získání, změnu, pozastavení, přerušování, zánik nebo zachování nároku na dávky, které byly jimi přiznány. Náklady takto vzniklé budou neprodleně uhrazeny kompetentní institucí, která o lékařské vyšetření nebo potvrzení požádala, a to po obdržení dokladů prokazujících tyto náklady.
2. Kompetentní instituce jedné smluvní strany, která při výplatě nebo přepočtu dávky podle ustanovení části III této smlouvy zjistí, že poživateli dávky vyplatila částku vyšší než měla, může požádat kompetentní instituci druhé smluvní strany, která dluží tomuto poživateli dávku stejného druhu, aby z první splátky příslušného nedoplatku na pravidelných úhradách srazil, v rámci omezení stanovených vnitrostátními právními předpisy té smluvní strany, která srážku provádí, částku vyplacenou navíc. Tato instituce převede sraženou částku věřitelské instituci.

Článek 31

Osvobození od poplatků za administrativní úkony a dokumenty

1. Osvobození od poplatků za registraci, zápisy, kolky, konzulární poplatky a od dalších obdobných plateb, které jsou stanoveny právními předpisy každé smluvní strany, budou platit i pro potvrzení a dokumenty vydávané administrativou nebo kompetentními institucemi druhé smluvní strany při provádění této smlouvy.
2. Všechny administrativní doklady a dokumenty, které se vydávají při provádění této smlouvy, budou osvobozeny od legalizace.

Článek 32

Úpravy nebo valorizace dávek

Dávky přiznané podle ustanovení části III této smlouvy budou upraveny nebo valorizovány v souladu s vnitrostátními právními předpisy obou smluvních stran a s přihlédnutím k ustanovením této smlouvy.

Článek 33
Způsob a zajištění výplaty dávek

1. Kompetentní instituce obou smluvních stran se zprostí svých závazků vyplývajících z provádění této smlouvy platbou uskutečněnou v úřední měně svého státu.
2. Pokud by v některé ze smluvních stran byla přijata omezení pro převod deviz, obě smluvní strany přijmou neprodleně nezbytná opatření k zajištění uspokojení nároků vyplývajících z této smlouvy.

Článek 34
Řešení sporů

Případné spory a rozdíly ve výkladu této smlouvy a správního ujednání budou řešit příslušné úřady jednáním.

ČÁST V
USTANOVENÍ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

Článek 35
Hodnocení dob před vstupem této smlouvy v platnost

1. Doby pojištění získané podle právních předpisů každé ze smluvních stran před datem vstupu této smlouvy v platnost, budou zohledněny pro stanovení nároku a výši dávek přiznaných podle této smlouvy.
2. Pokud dojde k překrývání dob pojištění v době před vstupem této smlouvy v platnost, každá ze smluvních stran pro stanovení nároku na dávku a její výši vezme v úvahu doby získané podle svých právních předpisů.

Článek 36
Pojistné události před vstupem této smlouvy v platnost

1. Při provádění této smlouvy vznikne nárok na dávky na základě pojistných událostí, ke kterým došlo před jejím vstupem v platnost. Avšak výplata těchto dávek za dobu, kdy tato smlouva nebyla platná, nenáleží.
2. Důchody vyplácené smluvními stranami, nebo nároky na důchody, které byly před vstupem této smlouvy v platnost zamítnuty, mohou být na žádost zainteresovaných osob podle smlouvy přezkoumány.

Dávky vyplácené formou jednorázové úhrady nebudou přezkoumávány.

Článek 37
Platnost smlouvy

1. Tato smlouva se sjednává na dobu neurčitou, přičemž může být vypovězena kteroukoliv ze smluvních stran písemným oznámením druhé smluvní straně. V takovém případě skončí její platnost po uplynutí šesti měsíců od doručení tohoto oznámení.
2. V případě vypovězení této smlouvy budou její ustanovení nadále uplatnitelná pro nároky vzniklé v době její platnosti. Smluvní strany se též dohodnou na opatřeních, která zaručí nároky v průběhu jejich získávání za doby pojištění získané před ukončením platnosti Smlouvy.

Článek 38
Podpis a ratifikace

Tato smlouva podléhá ratifikaci v souladu s vnitrostátními právními předpisy každé ze smluvních stran. Tato smlouva vstoupí v platnost prvního dne druhého měsíce následujícího po dni výměny ratifikačních listin.

Na důkaz tohoto, níže podepsaní, řádně k tomu zmocnění, podepsali tuto smlouvu.

Dáno ve *Valencii* dne *13. 5. 2002* ve dvou původních vyhotoveních, každé v jazyce českém a španělském, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Martin Povejšil
velvyslanec

Za Českou republiku

Juan Carlos Aparicio Pérez
ministr práce a sociálních věcí Španělska

Za Španělské království